

Krönika från RådNu

Februari 2018

Vinterhälsning från Victoria Tönnerberg: **Tränar du din samverkansmuskel?**

För att komma till smarta lösningar på många av de utmaningar lantbruket står inför är det uppenbart att det krävs samverkan mellan olika aktörer, till exempel forskare, rådgivare och praktiker. Den som varit inblandad i ett samarbetsprojekt vet dock att lika mycket som samverkan kan vara underbar och stimulerande kan den också vara utmanande och komplicerad.

Under de senaste månaderna har jag intervjuat lantbrukare, forskare och rådgivare om olika aspekter av samverkan. Personerna har tidigare jobbat i tre olika kunskapsutvecklingsprojekt: om ogräset renkavle, om smågrisdödliggheit och om tunnelproduktion av hallon. Alla tre är spännande projekt som lett fram till tillämpningsbara resultat för branschen. Syftet med intervjuerna är att belysa praktiska aspekter av samverkan i relation till dessa projekt. Detta kommer att vara grund för en analys kring samverkan i projekt i allmänhet.

Intervjuerna är fortfarande pågående, men redan nu träder det fram en bild av själva karaktären av samverkan i konkreta kunskapsprojekt: ett socialt samspel som vävs kring de olika frågeställningarna längs projektidens gång. Personerna ger en bild av att frågeställningarna belyses väl ur ett biologiskt och tekniskt perspektiv. Här och var anas dock tendenser till att frågeformulering, problemlösningsprocess och relationsbyggande mellan personerna i projektet ges relativt lite utrymme. Sett ur ett samverkansperspektiv är detta inte optimalt. Vi måste börja använda arbetssätt som effektivare låter oss samverka bättre både med befintliga och framtida frågeställningar.

En ambition för ett projekt skulle kunna vara att relationerna mellan projektdeltagarna bör vara bättre efter än före ett projekt. Detta skulle förskjuta fokus mot processen istället för att vi bara fokuserar på problemet. Just att lyckas med processen och relationsbyggandet mellan parterna är att skapa förutsättningar för kort- och långsiktig samverkan, och för en höjd utvecklingspotential i branschen.

Jag tycker till viss del att det är olyckligt att det ställs så höga förväntningar på samverkan med omvärlden när man inom organisationer generellt sett har en låg medvetenhet om vad samverkan är och vad den kräver. I själva verket är samverkanskompetens att betrakta som en egen disciplin som kräver kunskap, övning och erfarenhet; liksom statistik eller ekologi.

Hur organisationer är uppbyggda ger en viss påverkan på människors beteende, men det är oftast lättare att ändra sitt eget och sin omgivnings sätt att tänka än att ändra en hel organisation i ett svep. Ledarskaps- och hållbarhetsforskaren Peter Senge på MIT, Cambridge, sammanfattar teorierna kring detta med den retoriska frågan ” *Prisoners of the system, or prisoners of our own thinking?*”. Att träna sin och sin organisations samverkansmuskler handlar därför i ett allra första steg om att träna sin egen hjärna. **Det handlar om att förstå samverkan ur både ett vetenskapligt och ett praktiskt perspektiv, och att lära sig att implementera principerna i vardagen.**

Oavsett hur du väljer att gå tillväga, så börjar det med din egen nyfikenhet.

Victoria Tönnerberg

Rådgivare inom bärodling / RådNu